

EI JULKINEN kunnes VM antaa oman ehdotuksensa. JulkL (621/1999) 6.1 §:n 4 k

Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin
EHDOTUS VUODEN 2018 I LISÄTALOUSARVIOON

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

32.20.06 Innovaatorahoitukeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan kertaluontoinen lisäys 2 000 000 euroa aiheutuu Tekesin ja Finpro Oy:n yhdistämisestä Business Finland –toimijaksi vuoden 2018 alussa ja määrärahan kertaluontoinen lisäys 2 000 000 euroa lisäpanostuksesta Invest in Finland toimintaan. Määrärahan vähennys 500 000 aiheutuu EEN –ohjelmatoiminnan kansallisen rahoitusosuuden siirrosta momentille 32.20.40.

2018 I lisätalousarvio	3 500 000
2018 talousarvio	84 021 000
2017 tilinpäätös	42 153 000

32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille lisätään 30 500 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2018 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 271 015 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Määrärahan ja valtuuden 500 000 euron lisäys aiheutuu EEN-ohjelmatoiminnan kansallisen rahoitusosuuden siirrosta momentilta 32.20.06. Määrärahan lisäys 30 000 000 euroa aiheutuu rahoituspäätösten maksatusarvioiden tarkentumisesta.

2018 I lisätalousarvio	30 500 000
2018 talousarvio	250 900 000
2017 tilinpäätös	335 441 666

32.20.83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentille lisätään 5 800 000 euroa.

Valtuus: Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 uusia lainoja saa myöntää enintään 5 800 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden lisäys ja määrärahan lisäys 5 800 000 euroa on siirtoa momentilta 32.20.89.

2018 I lisätalousarvio	5 800 000
2018 talousarvio	141 000 000
2017 tilinpäätös	141 827 409

32.20.89. Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 5 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys 5 800 000 euroa on siirtoa momentille 32.20.83 ja johtuu Tekes Pääomasijoitus Oy:n vähentyneestä pääomantarpeesta vuonna 2018.

2018 I lisätalousarvio	-5 800 000
2018 talousarvio	11 800 000
2017 tilinpäätös	15 700 000

Perustelumuistio

32.20.06 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (*siirtomääräraha 3 v*)

Innovaatorahoituskeskus Business Finland ehdottaa toimintamenomomentilleen lisäystä 3,5 milj. euroa.

Muutuskustannukset

Tekesin ja Finpro Oy:n strateginen ja toiminnallinen yhdistäminen Business Finland –toimijaksi toteutettiin vuoden 2018 alussa. Innovaatorahoituskeskus Business Finland ja Business Finland – niminen valtion täysin omistama osakeyhtiö toteuttavat keskitetysti johdettua yhteistä strategiaa.

Yhdistäminen tukee hallituksen tavoitteita selkeyttää ja yksinkertaistaa yrityspalvelujärjestelmää, kansainvälistää innovaatiojärjestelmää, kaksinkertaistaa pk-yritysten vienti vuoteen 2020 mennessä sekä tukea maakunnallisia kasvupalveluita vahvalla valtakunnallisella yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevalla toimijalla. Yhdistämisen tavoitteena on myös kohdentaa henkilöresursseja enemmän asiakasrajapintaan sekä ulkomaantoimintoihin kotimaan toimintoja tehostamalla.

Muutoksen läpivieminen niin, että sille asetetut tavoitteet saavutetaan, aiheuttaa merkittävässä määrin sellaisia kertaluonteisia kustannuksia, joihin vuoden 2018 talousarviossa ei ole varauduttu. Kustannuksia aiheutuu erityisesti it-järjestelmiin liittyvistä muutostöistä (1,3 milj. euroa) ja muutosten läpiviemisestä asiakaskuntaan niin, ettei asiakaspalvelun laatu kärsi (0,7 milj. euroa). Vuoden 2017 aikana Innovaatorahoituskeskus Tekes kattoi syntyneitä muutuskustannuksia aiemmilta vuosilta siirtyneillä määrärahoilla. Toimintamenomomentilta siirtyneiden määrärahojen määrä väheni 34 % edelliseen vuodenvaihteeseen verrattuna. Mikäli vuoden 2018 aikana syntyviin välttämättömiin muutuskustannuksiin ei saada lisärahoitusta, uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen vaarantuu ja vuoden 2019 aikana Business Finland –kokonaisuuden rahoitustilanne on kriittinen.

Invest-in toiminnan vahvistaminen

Invest in Finland toimintaa on kehitetty merkittävästi viime vuosien aikana ja siihen on liitetty toimintoja, joita muut ovat hoitaneet aiemmin (Golden Bridege, Kaato). Uusia toimintatapoja on kehitetty toimintaa tehostavasti ja ilman lisärahoitusta. Toiminnan painopistettä on siirretty ulkomaille ja valitettavasti monissa maissa tehtävään sopivat senioritasoiset alallaan tunnetut henkilöt, joiden vakuuttavuus riittää tasokkaaseen keskusteluun ulkomaisen sijoittajan kanssa, ovat jopa Suomen palkkatasoon nähden kalliita. Painopisteen muutosta on rahoitettu ennen kaikkea vähentämällä kotimaan henkilöstöä ja rajaamalla tehtäviä toimenpiteitä. Toimintamalli edellyttää sijoittajien palvelua myös kotimaassa, joten kriittistä rajaa ei tule ylittää. Jos Suomeen suuntautuvien pääomien määrää halutaan merkittävästi nostaa, tarvitaan lisäpanostusta. Business Finland ehdottaa lisätalousarviossa IIF –toiminnan vahvistamiseen 2 milj. euroa vuodelle 2018. Mikäli lisäresursointi ei ole mahdollista, IIF –toiminnalle asetettuja tulostavoitteita pitää tarkastella uudelleen.

EEN – Enteprise Europe Network

Innovaatorahoituskeskus ehdottaa, että EEN –verkoston kansallinen rahoitusosuus, 0,5 milj. euroa, siirretään rahoitettavaksi momentilta 32.20.40.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (*arviomääräraha*)

Innovaatorahoituskeskus Business Finland ehdottaa momentille 0,5 milj. euron lisäystä valtuuksiin ja 30,5 milj. euron lisäystä määrärahoihin.

Momentille on myönnetty valtuuksia 270,515 milj. euroa ja määrärahoja 250,9 milj. euroa. Määrärahoista on 13.3 käytetty kirjanpidon mukaan 60,3 milj. euroa ja jäljellä on 190,6 milj. euroa. Maksatuksia toteutuu tällä hetkellä keskimäärin 20-30 milj. euron kuukausitahtia, joten määrärahat ovat loppumassa loka-marraskuussa.

Arviomäärärahojen tarkistukset

Momentilta kohdistetaan rahoitusta erityisesti elinkeinorakenteiden uudistumista nopeuttaviin riskipitoisiin hankkeisiin. Rahoituksella kannustetaan yrityksiä ja muita yhteisöjä sekä valtion budjettitalouteen kuuluvia organisaatioita tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan sekä yhteisiin ohjelmiin, joiden avulla pyritään nopeuttamaan kehitystä sekä kasvattamaan jalostusarvoa ja tuottavuutta sekä edistämään työelämän kehitystä. Rahoitusta myönnettäessä otetaan huomioon sen vaikutus hankkeen toteutukseen, hankkeen vaikuttavuus, tavoiteltava liiketoiminta sekä kehitettävän innovaation tai osaamisen uutuusarvo, tulosten hyödyntäminen, käytettävät voimavarat, taloudelliset edellytykset ja verkottuminen sekä hankkeiden välilliset vaikutukset elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa.

Rahoitusta myönnetään talousarvioon sisältyvän valtuuden puitteissa. Valtuudet muuttuvat määrärahojen käytöksi pitkällä aikajänteellä. Hankkeiden eteneminen riippuu täysin rahoituksensaajien toiminnasta ja innovaatorahoituskeskuksen mahdollisuudet vaikuttaa hankkeiden etenemiseen ja maksatushakemusten saapumiseen ovat vähäiset. Rahoituspäätösten vuosittainen määrä on merkittävä ja esim. vuonna 2017 tehtiin lähes 2900 rahoituspäätöstä ko. momentilta. Rahoituksen maksupäiviin ja kulloinkin maksettavaan määrään vaikuttavat monet asiat, kuten esimerkiksi lisätietopyynnöt ja kustannusten määrä. Maksatusten ennustaminen onkin erittäin haastavaa.

Vuoden 2018 talousarvioehdotuksen laatimisvaiheessa ennustettua merkittävästi suurempi määrärahatarve johtuu useammasta syystä. Innovaatorahoituskeskus on hallituksen ja tulosohjaajan tahtotilasta johtuen panostanut merkittävästi uudensuuntaisiin rahoitustuotteisiin, joissa rahoitussykli rahoituspäätöksestä maksatukseen poikkeaa perinteisestä t&k&i-toiminnan rahoituksesta. Rahoituksesta maksetaan ennakkona 50-70 %, kun perinteisessä t&k&i-toiminnan rahoituksessa maksatukset perustuvat toteutuneisiin kustannuksiin. Vuonna 2018 uudenlaisten instrumenttien (TEMPO, KIITO, TeamFinland Explorer ja Innovaatioseteli) kautta ohjataan lähes yhtä paljon avustusvaltuutta kuin varsinaiseen yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoittamiseen, mikä tarkoittaa sitä, että määrärahojen tarpeen arvioinnissa käytettävät historiaan perustuva ennustemalli ei ennusta luotettavasti toteumaa. Innovaatorahoituskeskuksessa on kehitteillä uusi ennustemalli, mutta toistaiseksi ennustaminen on jouduttu tekemään vanhalla mallilla.

Uudentyyppisille, yritysten innovaatiokyvykkyyttä lisääville ja siten varsinaisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan vaikuttavuutta parantaville rahoituspalveluille on tyypillistä, että päätökset yksittäisiin projekteihin ovat melko pieniä eli enintään 50 000 euron luokkaa. Yritysten kyky budjetoida pieniä projekteja tarkasti on luonnollisesti parempi kuin budjetoitaessa usean miljoonan suuruisia projekteja. Tämän vuoksi pienten projektien suhteellisen osuuden kasvaessa rahoituspäätökset maksetaan täysimääräisemmin asiakkaille verrattuna tilanteeseen, jossa sama rahoitusmäärä kohdennettaisiin harvempiin, mutta merkittävästi suurempiin projekteihin. Tämä näyttäisi tarkoittavan, että määrärahojen tarve tulee pysyvästi kasvamaan aiemmin ennustetusta.

Muiden syiden lisäksi nopeasti kohentunut taloustilanne on vauhdittanut myös t&k&i-hankkeiden etenemistä, mikä myös näkyy määrärahojen käytön kasvuna.

Koska muutos johtuu osittain siitä, että rahoituspäätökset maksetaan aiempaa täysimääräisemmin rahoituksensaajalle, määrärahojen lisääminen vuoden 2018 talousarviossa ei tule täysimääräisesti näkymään määrärahatarpeen vähenemisenä tulevina vuosina.

EEN – Entepriise Europe Network

Innovaatorahoituskeskus ehdottaa, että EEN –verkoston kansallinen rahoitusosuus, 0,5 milj. euroa, siirretään momentilta 32.20.06 momentille 32.20.40.

32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (*arviomääräraha*)

Innovaatorahoituskeskus Business Finland ehdottaa momentille 5 800 000 milj. euron lisäystä valtuuksiin ja määrärahoihin siirtona momentilta 32.20.89.

Momentille on myönnetty valtuuksia 156,823 milj. euroa ja määrärahoja 141 milj. euroa. 13.3.2018 valtuuksista on käytetty 50,7 milj. euroa ja määrärahoista 38,5 milj. euroa.

Vuonna 2017 valtuuksia oli käytettävissä noin 16 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2018 ja valtuudet käytettiin 100 prosenttisesti. Kun lisäksi tammi-helmikuussa 2018 haetun lainarahoituksen määrä on kasvanut 28 % edellisvuoteen verrattuna, lainavaltuuden ja määrärahojen lisäys on Innovaatorahoituskeskuksen käsityksen mukaan kohdennettavissa hankkeisiin, joiden toteuttaminen tukee toiminnalle talousarviossa asetettujen yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamista.

32.20.89 Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (*siirtomääräraha 3v*)

Momentille ehdotetaan 5,8 milj. euron vähennystä siirtona momentille 32.20.83.

Momentille on myönnetty määrärahoja 11,8 milj. euroa ja niistä on 15.3.2018 käytetty 0 euroa.

Innovaatorahoituskeskus arvioi, että yhtiön tavoitteiden mukaiseen toimintaan vuonna 2018 tulee riittämään 6 milj. euroa yhdessä jo toteutettujen pääomistusten ja nostamattoman pääomituksen kanssa. Yhtiön tavoitteena on tehdä 2 – 4 uutta rahastosijoitusta vuodessa.